

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

YTTRANDE
2023-02-02

Ärendenummer
NV-11096-22

Vänersborgs tingsrätt,
Mark- och miljödomstolen
mmd.vanersborg@dom.se

Yttrande i mål nr M 4008-16 angående tillstånd till befintlig och utökad produktion m.m. vid Skoghalls bruk; nu fråga om synpunkter på prøvotidsredovisning avseende utsläpp till vatten (U1)

Med anledning av domstolens kungörelse (aktbilaga 146) anför Naturvårdsverket följande.

Naturvårdsverket har tagit del av aktbilagorna 141-145.

1. Inställning

Naturvårdsverket motsätter sig att de av Stora Enso AB (bolaget) yrkade slutliga villkoren föreskrivs på föreliggande material. Naturvårdsverket anser att prøvotidsredovisningen behöver kompletteras innan ställningstagande avseende slutliga villkor för utsläpp till vatten kan göras. Efter att bolaget kompletterat redovisningen med nedan efterfrågade uppgifter avser Naturvårdsverket inkomma med ställningstagande i sak avseende slutliga villkor.

2. Grunder

Nedan efterfrågade uppgifter krävs för att kunna bedöma resultaten i presenterad prøvotidsredovisning och utifrån dessa ta ställning till bolagets villkorsförslag och vad som är lämpliga och rimliga försiktighetsåtgärder enligt 2 kap miljöbalken.

3. Utveckling av kompletteringsbehovet

Naturvårdsverket bedömer att prøvotidsredovisningen behöver kompletteras med nedan efterfrågad information.

1) Redovisning av avloppsflöde samt utsläppets storlek under de fyra senaste åren uppdelat på utsläpp från fiberförande avlopp, från biorenat avlopp respektive från mixeravloppet.

Utsläppen redovisas i prøvotidsredovisningen summerat för hela anläggningen. Behandlingen av avloppsvattnet skiljer sig dock väsentligt åt för fiberförande avlopp (sedimentering, kemisk fällning), för renseri, CTMP, kondensat m.m. (sedimentering, MBBR, luftad damm) och för mixeravlopp (ingen rening). För att kunna bedöma effekten av de åtgärder som

vidtagits och möjligheterna till ytterligare minskning behöver utsläppen från respektive avlopp redovisas separat.

2) Bedömning av vilken påverkan på reningsgraden i den luftade dammen som den planerade överföringen av avloppsvatten från fiberförande avlopp kan ge upphov till.

Bolaget uppger att man planerar att överföra avloppsvatten från fiberförande avlopp till det avloppsvattenflöde som genomgår biologisk rening i den luftade dammen. Vilken påverkan detta bedöms kunna få på reningsgraden i luftade dammen berörs dock inte. Som Naturvårdsverket förstår av bild 2.3 i bolagets redovisning (sid. 7, aktbil. 141) så kommer avloppsvattenflödet till den luftade dammen att öka med 138 m³/h. Det totala avloppsvattenflödet uppges till 70 – 75 000 m³/d, d.v.s. ca 3 000 m³/h. Det överförda avloppsvattenflödet utgör därmed ca 5 % av det totala flödet. Eftersom det i prøvotidsutredningen saknas uppgift om avloppsvattenflödet genom den luftade dammen, liksom för de övriga behandlingslinjerna, framgår det inte hur stor den procentuella ökningen blir av flödet till den luftade dammen. Bolaget bör redovisa avloppsvattenflödet till luftade dammen samt göra en bedömning av hur det ökade flödet kan påverka reningsgraden i den luftade dammen (se även punkt 1).

3) För suspenderade ämnen bör redovisas utgående halt, mg/l, i respektive avlopp.

Utgående koncentration av suspenderade ämnen är ett bra mått på hur väl sedimentering och annan avskiljning av suspenderade ämnen fungerar. För utvärdering av avskiljningen behöver koncentrationen av suspenderade ämnen redovisas (mg/l) i utgående vatten för de tre olika avloppsströmmarna.

4) Bolaget bör närmare beskriva hur kontroll och styrning av närsalter till MBBR och luftad damm sker.

Som bolaget framhåller är en optimal tillsats av närsalter, kväve och fosfor, till bioreningen viktig för såväl nedbrytningen av organiska ämnen (TOC) som restutsläppet av kväve och fosfor. I prøvotidsutredningen uppges att en optimering har skett med hjälp av Veolia. Någon närmare beskrivning av vad som gjorts och uppnåtts lämnas dock inte. Naturvårdsverket anser att bolaget bör redovisa

- i vilka punkter halten av tillgängligt kväve och fosfor mäts (ingående och utgående till MBBR respektive luftad damm, i själva bioreningen, i delflöden?),
- de parametrar som mäts (avloppsflöde, TOC/COD, löst fosfor, fosfatfosfor, ammoniumkväve, nitratkväve?),
- om mätning sker med kontinuerligt registrerande instrument eller genom provuttag och efterföljande analys på laboratorium. I det fall prover analyseras på laboratorium, hur lång tid efter mätning som provsvar erhålls,
- hur bolaget använder insamlade data för att styra tillförseln av kväve respektive fosfor, d.v.s. efter vilken/vilka parametrar som tillförseln styrs, samt

- vilka möjligheter bolaget ser att ytterligare förbättra styrningen av närsalttillförseln för att åstadkomma en optimal reduktion av TOC med ett minimum av överskott av kväve och fosfor.

5) Närmare förklaring till den försämrade reningsgraden för TOC i den luftade dammen och vilka åtgärder som avses vidtas.

Enligt prövotidsredovisningen har reningsgraden i den luftade dammen försämrats under senaste året. Bolaget har angett att det är angeläget att höja reningsgraden till den som tidigare uppnåtts. Som orsak till försämringen anger bolaget ”försämrad funktion orsakad [av] olika mer eller mindre kända störningar som påverkat luftade dammen negativt”. Naturvårdsverket anser inte att bolagets förklaring är tillräcklig, och önskar en redovisning av på vilket sätt problemen skulle kunna åtgärdas.

6) Närmare förklaring till de stora variationerna i utsläpp av AOX och vilka åtgärder som avses vidtas.

I prövotidsredovisningen anges att orsakerna till de betydande variationerna i utsläpp av AOX inte är klarlagda, men ”troligen beroende av produktionsförhållanden i blekeri i kombination med status och funktion på luftad damm”. Naturvårdsverket anser inte att bolagets förklaring är tillräcklig, och önskar en redovisning av på vilket sätt problemen kan åtgärdas.

7) Beskrivning av hur kemisk fällning tillämpas för närvarande, vilka möjligheter det finns att minska utsläppen genom utökad kemisk fällning och vilka konsekvenser det skulle få.

Enligt prövotidsredovisningen tillämpas kemisk fällning på fiberförande avlopp. Någon närmare beskrivning av denna lämnas dock inte. Så som Naturvårdsverket uppfattat det enligt uppgifter i tidigare mål används kemiska fällningen i begränsad utsträckning, i den mån det behövs för att uppfylla gällande utsläppsföreskrifter. Naturvårdsverket anser att bolaget i prövotidsbeskrivningen närmare bör beskriva hur den kemiska fällningen tillämpas för närvarande, vilka möjligheter det finns att utöka den kemiska fällningen för att minska utsläppen samt vilka konsekvenser det skulle få bl.a. vad gäller omhändertagande av slam och kostnader. Beträffande eventuell ökning av svavelutsläppet till luft från förbränning av slammet bör belysas möjligheten att byta till annat fällningsmedel än AVR.

Beslut om detta yttrande har fattats av enhetschef Cecilia Ångström.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit miljöjurist Karin Bäckström samt teknisk handläggare Olof Åkesson, den sistnämnde föredragande.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Cecilia Ångström

Olof Åkesson

Kopia till

Bolaget
Länsstyrelsen Värmland
Havs- och vattenmyndigheten